

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Eugé Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Joén Poulsen, Winther, Mítens, Patursson, J. H. Poulsen, Danielsen, Matras, Johan Poulsen, A. Samuelsen, M. Samuelsen, Joensen, Dahl, Effersøe, formandurin (Olrik).

Uppskotið um at goyma málið fékk 18 Stemmur.

Soleiðis stóð lótingið av 1921 í málinum um invalidirentu. Men dagur kemur aftur, táð henda sök skal takast til umroðu aftur á tingi. Tíðin krevur tað.

„Seminarisma“.

Sambandsmenn eru sær sjálvum líkir, æntin teir eru trý-ella fyrrkantaðir. Eyðkennið er hitt sama: perónlig álóp.

Úr teirra grein, sum sambandsins trýhrynningur í »Dimmalætting« nr. 49 hevur skrivað við omanfyri stendandi yvirskrift, skal eg nevna nokur dømir í so máta: »Hesin maður (J. H. D.) er heldur meira seminaristur enn hann er filosofur« — »so kemar pædagogog-peikifingurin fram« — »tá J. H. D. hevur strevað seg íggjognum ymsar definitionir« o. s. fr. Eg kundi nevnt fleiri dømir; men eg vil stóða her fyrri fyrst. Hesi dømir prógva tónaligið.

Tað mátti ikki verið neyðugt at fylla »Dimmalætting« við tilíkum babbi. Eg skilji ikki, hví trýhrynningurin skrivur um filosofar ella heimspekingar. Eg kenni ongá heimspekingar her á landi.

Kanska vil trýhrynningurin við sínun babbi greiða fólk frá, at hann er ein heimspekingur. So kunna vit gleða okkum til, at »Dimmalætting« verður meira víðindalig hereftir enn hon hevur verið higar til. Tað kann vera neyðugt.

Hvat kemur tað sakini við, um eg eri seminaristur ella ikki?

Sipa hesi hánsorð til at vit froyksu seminaristur eru nakrir andaligir kringlingar, so máttu sambandsmenn vilja hjálpt til at bota um hesi víðskifti; men til tess hava teir ikki verið fúsir.

Sambandstrýhrynningurin ger eisini álóp á H. C. Andersen's ævintýr. Tað er einki undarligt, tá hesin trýhrynningur metir seg sum ein heimspeking; men eg skal tó loyva mær at siga, at H. C. Andersen er vorðin verðaldarkendur fyrri síni ævintýr; men um sambandsins trý- og fýrhrynningar verða verðaldarkendur fyrri teirra greinir í »Dimmalætting« er meira ivingarsamt.

At trýhrynningurin ger álóp á harra M. S. Viðstein prógvar eisini hansara álóðshug. Tí hvat hevur M. S. Viðstein at gera við tær greinir, sum eg skrivi við míni egna undirskrift? — At harra M. S. Viðstein ikki er so væl lærdur sum sambandsheimspekingar er einki at undrast yvir, men at hann kundi lært javnt við miðalsambandsmenn, tóri eg at siga. At M. S. Viðstein eins og aðrir fátækramannasynir ikki hevur haft ráð at ganga í teir hægri skúlnarar er eingin skomm fyrri hann. Hava sambandsmenn gjørt nakað fyrri at fátæk børn kunna hava atgongd til teir hægri skúlnarar?

Trýhrynningurin spyr meg, hvør ið sagt mær hevur, at trælaandin situr fastur í hinum minna

manninum her á landi. Hetta hevur eingin sagt mær; men eg siggi tað, tá eg sammeti tað stósta valúrlitið í Føroyum við valúrlitið í teim londum har valt varð nakað samstundis og í Føroyum.

J. H. D.

Norske Fiskeriforhandlinger med Island.

Der må gis våre fiskere fri adgang til å drive sitt fiskeri som fri og uhindret næring.

Oslo 1/7.

Islands forstemminister, Thorhallson, er kommet til Oslo. »Tidens Tegn« hadde en samtale med ham om hvordan det er med de forhandlinger, som det islandske sildemonopol førte med repræsentanter for de norske islandsfiskere i Haugsund forleden.

De forhandlinger er ført uten regjeringens vidende og de islandske repræsentanter hadde intet mandat til å forhandle med nogen hverken om dispensation fra vår fiskerilovgivning til fordel for norske fiskere eller andre ting. Vi betrakter det hele som noget helt uvedkommende. — Blir det da ikke tale om nogen forandring i den islandske fiskerilov?

— Nei, absolutt ikke. Derom er alle enige.

Oslo, 2/7.

»Tidens Tegn« har hatt en samtale med handelsraad Johanessen om forstemminister Thorhallssons uttalelser angående sildforhandlingene i Haugesund — om dispensation fra den islandske fiskerilov til fordel for norske fiskere.

— Konferansen kom istand, svarer handelsråden, i det øiemed å få dannet et tilsvarende sildemonopol i Norge i samarbeide med Island. Og videre å få faste Bestemmelser angående det kvantum, som skulde saltes og krydres. Jeg hadde inntrykk av at det var en privatforhandling. Fra norsk side blev det svært at forslaget ingen interesse hadde for de norske fiskere, medmindre Island gav lettelser for nordmennene til å drive fiske og levere den overflødigste fangst til guanofabrikkerne på Island. Det er klart, at norske fiskere ellers ingen interesse kan ha av å begrense kvantummet av saltet og krydret sild til fordel for de islandske lokalinteresser.

— Hadde De inntrykk av at de islandske repræsentanter optrådte paa regjeringens vegne?

— Det sa de ingenting om, men de gjorde uttrykkelig opmerkksom på, at de måtte forelegge resultatet for regjeringen. Det vitale spørsmål for de norske fiskere er å få adgang til å nyttiggjøre sig hele fangsten, men det kan de bare gjøre ved at Island gir dem tilladelse til å levere guano av fangsten til de lokale stidoliefabrikker. På nogen annen basis er alt samarbeide utelukkert.

— Er en opsigelse af handels-traktaten aktuell efter dette?

— Det tør jeg ikke uttale mig om, men jeg anser den siste henvendelse fra Island om forhandling om mindstepriser som uten interesse for os av samme grunn som før nevnt. Vi kan ikke forhandle mnd islesingene på nogen annen basis enn at der gis våre fiskere fri adgang til å drive og utvikle sitt fiskeri som fri og uhindret næring.

(»Bergens Arbeiderbladet«).

„Lov for Fæderne Nr. 131 — 1929 om Fiskerilaan. Hesi seinastu árinu hevur henda lóg bert verið guldandi eitt figgarár ísenn; men nú, meðan eingin fólkatingsmaður var fyrri Føroyar, og meðan landstingsmaðurin, umboðsmaður Føroya lótings, ikki var har hann átti at vera, í landstinginum, hava vit fingið lógina samtyktá og staðfesta fyrri figgarár ísenn, 1929—30, 1930—31 og 1931—32.

Sum kunnugt er, hava vit onga lánslóg haft frá 1. apríl í til 1. juni, tá henda nýggja lógin er undirskrivað av kongi, og tað var tvørligt nokk. Hævið nú henda lógin verið so fyrrikomin, at hon var okkum fulltjenlig í 3 ár, so var einki til less at siga; men so man tó neyvna vera. Tað skal tó vera sagt straks, at hon er ein mun frægari enn tann síðsta vit høvdu.

Fiskilánslógin var frá fyrstu tíð soleiðis skipað, at eingin kundi fáa stundung eftir henni uttan fiskimenn, t. v. s. teir sum tóku 2/3 av sínari ársinntøku við fiskiveiðu á sjónum; heldur ikki kundi faast lán til annað eftir henni enn til skip. Vegna tað óskil, sum statsláns-skipini komu í vegna tess, at teir sum lánini fingi máttu geva seg í skuldarbond til reiðarar og aðrar fyrri tann pening, sum skipið kostaði útyvir lánid, og vegna tess, at teir, hóast døgligir fiskimenn, ikki vóru forir fyrri at vera sínir egna reiðarar og harvið komu í undirbalancia, mátti lógin, um hon skuldi vera til nakað gagn, broytast so, at aðrir enn fiskimenn kundu fáa lán eftir henni.

Við teirri menning, sum fiskidriftin hevur fingið í teim síðstu 10 árunum, varð arbeiði á landinum útav fiskiveiðuni eisini meira umfatandi enn fyrr. Her var tí torurv á turkibúsum, íshúsum o. a. m. og lógin fékk tí tað uppiskoyti, at lán kundi faast til tilik hús eisini. Motor-driftin kravdi eisini, at lán kundi faast til motorar í gomul skip, og tað kom so í lag við.

Nokur ár hævið lótingið hesi mál til viðgerðar áður enn tað eydnaðist at fáa ley fram; men hesi seinastu árinu hevur láns-lógin givið atkomu bæði fyrri aðrir enn fiskimenn at fáa lán og til lán í turkibúsum, íshúsum og motorum.

Í 1926 setti lótingið eina fiskimálaneynd, sum millum tingseturnar skuldi koma við uppskoti til eina meira viðgangandi broytan av lánsviðurskiftunum og til umbugsan um eina endurbótan av okkara fiskiflota. Henda nevnd, sum umframt tryggjar lótingsmenn var skipað av amtmanni, fiskimannafelag og reiðarafelag, kom í 1927 inn á ting við samfundum uppskoti um ein feroyskan fiskilánsgrunn undir lótingsins umsjón, men við stundningi frá ríkiskassa.

Sambandið gjørdi málið ónýtt á tingi og fékk samtykt hitt gamla grundarlagið fyrri láns-lógin við nokrum broytingum. Soleiðis fingi vit lógina av 1928, sum galdandi var til 1. apríl 1929, meðan hin sakin var útsett til næsta árs.

Tað sum mest hevur spilt fyrri einum góðum úrsliti frá fiskilánslóginu fyrri Føroyar er tað, at menn sum lán skulu fáa í fiskiskipi — æntin teir nú keypa brúkt skip ella lata byggja nýtt — ikki kunnu fáa hendur

á peningin fyrr enn teir hava fingið skipið.

Tá teir hava fingið tilsagn um lánid, eru teir tí neyddir at fáa sær vexillán, áður enn teir kunna fáa hendur á skipið. — Umframt ríkislánid hava teir so gott sum altíð eitt annað lán at dragast við, tí ríkislánid ger ikki meir enn 1/3, 1/2 ella 2/3 av tí skipið kostar. Skulu teir nú rinda diskonto, sum er 6 pCt. p. á. + 1/2 pCt. provisión tver ella 3 ferðir fyrri vexilin, eru teir longu komnir í armóð áður enn nakað skip er komið. — Hesin bági hevur verið, og hann er enn í lóginu — nú verður hann standandi í 3 ár afturat fyrri øll tilfelli, uttan tá talan er um nýbygningar av góðkendum slag.

Á tingsetuni 1928 var málið um fiskilánsgrunn aftur til viðgerðar, og nú, tá tingið hævið eitt annað og betri hugað fleirtal enn í 1927, vóru atstodurnar eisini betri. Ikki kann tað heldur hava verið uttan ávirkan, at tað uttamtangs var í umbúnaði at stovna ein peninggrunn sjóvinnuni til frama (sjóvinnu- lánsgrunnurin er nú til í roynd og veru). Í 1928 var so samtykt einmælt á tingi at senda millumtinganevndarlitið frá fiskinevndini av 1927 inn til ríkisstjórnina og biðja hana kanna viðurskiftini fyrri at fáa uppskoti fram. Tínest samtykti tingið eisini, at tíðin fyrri at rinda ríkislánini aftur mátti vera longd frá 10 til 20 ár og at stoddin av skipum, ið koma kundu undir bestu lánsreytur mátti verða sett niður frá 100 tons til 50 tons. Herumframt samtykti tingið at veita 10.000 kr. til frama fyrri fiskiskapin og at roynd at bota um skipatryggarviðurskiftini. Alt í alt var tingið av 1928 sera vælviljandi í fiskilánsmálum; men sum vituligt er, kann ríkisstjórn ikki fáa fulla fatan av lótingsins arbeiði og vilja, tá einki orð er uppskrivað av tí, sum lalað verður á tingi, uttan at vit eiga góðar og vælviljandi talsmenn, sum móta á ríkisdegi, tá málini eru til viðgerðar.

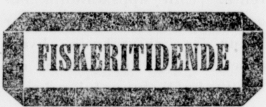
Hesi fiskimál vóru fyrri í Keypmannahavn, áður enn ríkisdagurin var heimsendur; men sum vit kenna av tí, sum fram kom undir valtíðini, var stjórnin tá ikki vælviljandi og fólkatingsmaðurin var jú ikki, eftir hvat hann sjalvur segði, forur fyrri at fáa hana til at taka aðra stóðu, enn hon einaferð hævið sett sær fyrri. So stætt fingi vit onga lóg áður enn hin fyrra stjórnin fór frá.

Nú hevur henda nýggja stjórnin framt lógina á hesum nýggja ríkisdegnum, meðan vit ongan mann høvdu niðri, hóast vit høvdu mann, ið átti at vera har; hon hevur í summar mátrar farið eftir lótingsins ynski, og hon hevur enn tó gingið longur og framt — deilvis — eitt allmant fólkeynski, hóast lótingsuppskotið av 1928 ikki peikaði beinleiðis á tað: Sum nýtt uppiskoyti til stykki 6 í § 2 er sett fylgjandi: „Laan til Anskaffelse af nye Fartøjer af anerkendt Type og Bygning paa 50 Tons Br. og derover, der bygges her i Landet, kan paa nærmere af Ministeriet for Søfart og Fiskeri fastsatte Vilkaar, herunder at der stilles en efter Ministeriet for Søfart og Fiskeri Skon betryggende Sikkerhed, udbetales i Rater saaledes, at den sidste Rate udbetales, naar Fartøjet er færdigbygget“.

Hervíð er framdur ein partur av tí, sum mest umvandi víðvikandi lánun í skipum. Tað vil nú vera møgult fyrri ný-

bygningar at fáa hendur á peningin uttan at noyðast at grpa til fyrri vexillán.

At stjórnin ikki er gingin við til at seta afturgjaldingartíðina til 20 ár ístaðin fyrri 10 ár fyrri onnur skip er, í hvussu er, eftir tí sum fyrifell millum hina stjórnina og fólkatingsmannin, nógv minni óforsvarligt enn tað, at umboðsmaður tingsins ikki mótti í Keypmannahavn til reiðgerðar við hesa nýggja stjórnina í einum so avbera týðningarmiklum máli fyrri okkara høvuds-vinnuveg sum hetta, ið her lá fyrri. Er lógin um fiskilán fyrri Føroyar, sum nú verður galdandi í 3 ár, komin minni væl fyrri enn hon kundi komið, so hava vit, Føroya fiskimenn meiri at kenna okkara umboðsmann um hetta enn ríkisstjórnin; hon hevur, í hvussu er, roynt at seta á har sum mest um vardi. At hon ikki er komin so væl frá tí, sum ynskjandi kundi verið, man fyrri ein stóran part skyldast skortandi leiðbeining frá málkönun Føroying.

EN Deputation fra Hals havde den 23. Maj foretræde for Statsminister Stauning og fremførte Ønsket om en Udvidelse af Fiskerihavnen ved Hals. Udgifterne er anslaaet til 300.000 Kr.

FISKERIMINISTER Stauning har modtaget en Deputation fra Fiskere i Esbjerg og Skagen, der anmodede om, at der foretoges en Ændring i Skibstilsynsloven, eventuelt ved en Lovændring, saa det blev lettere at udsende Fiskeskibe til Havfiskeri under England.

Ministeren lovede at tage Spørgsmaalet op til Overvejelse, saaledes at der opnaes en Forhandling om Sagen med Fiskernes Organisation.

DANSK Fiskeriforening holdt Generalforsamling i København i Begyndelsen af Juli. Dagsordenen bød foruden paa de sædvanlige Punkter med Regnskab, Beretning og Valg bl. a. paa et Forslag fra Esbjerg og Frederikshavns Fiskeriforeninger om Anskaffelse af et Forsøgsskib for det danske Fiskeriomraade og et Forslag fra Esbjerg Fiskeriforening om Forlængelse af Adfradstiden for Statslaan i Fiskefartøjer.

EN 3 Mands Deputation havde sidst i Maj som Repræsentanter for Fiskeribefolkningen i Harboøre og Thyborøn Foretræde hos Trafikminister Friis-Skotte.

Deputationen hævdede, at den foregaende Regering havde givet Løfte om at første Halvdel af en Bevilling paa 900.000 Kr. til Udvidelse af Thyborøn Fiskerihavn skulde blive optaget paa Finansloven for 1930—31, men hævdede, at for at Arbejdet kunde komme i Gang i Foraaret 1930, maatte Midler skaffes til Forarbejder i god Tid forinden.

Folketingets Finansudvalg har derefter tiltraadt Trafikminister Friis-Skottes Forslag om, at der stilles 25.000 Kr. til Raadighed vedrørende Udvidelsen af Thyborøn Havn.

(»Fiskeskipperene«).